

МОНГОЛ УЛСЫН
БАТЛАН ХАМГААЛАХЫН САЙДЫН
ТУШААЛ

2020 оны 03 сарын 24 өдөр

Дугаар А/77

Улаанбаатар хот

Үндэсний батлан хамгаалахын их сургуулийн
дүрэм батлах тухай

Монгол Улсын Засгийн газрын тухай хуулийн 24 дүгээр зүйлийн 24.1.4 дэх заалт, Монгол Улсын яамны эрх зүйн байдлын тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.2, Цэргийн албаны тухай хуулийн 9 дүгээр зүйлийн 9.7, Дээд боловсролын тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.8 дахь хэсгийг тус тус үндэслэн ТУШААХ нь:

1. Үндэсний батлан хамгаалахын их сургуулийн дүрмийг хавсралтаар баталсугай.

2. Дүрмийг 2020 оны 03 дугаар сарын 16-ны өдрөөс мөрдүүлж, зохион байгуулалтын бусад арга хэмжээг авч ажиллахыг Батлан хамгаалах яамны Төрийн нарийн бичгийн дарга, бригадын генерал Х.Батбилэг, Үндэсний батлан хамгаалахын их сургуулийн захирал, хурандаа П.Жаргалан нарт хариуцуулсугай.

3. Тушаалын хэрэгжилтэд хяналт тавьж ажиллахыг яамны Хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ, дотоод аудитын газар /хурандаа Д.Ганхуяг/-т даалгасугай.

4. Энэ тушаал гарсантай холбогдуулан Батлан хамгаалахын сайдын 2017 оны А/178 дугаар тушаалыг хүчингүй болсонд тооцсугай.

САЙД

Н.ЭНХБОЛД

Батлан хамгаалахын сайдын 2020 оны
16 дугаар сарын 14 ны өдрийн
16 дугаар тушаалын хавсралт

ҮНДЭСНИЙ БАТЛАН ХАМГААЛАХЫН ИХ СУРГУУЛИЙН ДҮРЭМ

НЭГДҮГЭЭР БҮЛЭГ. НИЙТЛЭГ ҮНДЭСЛЭЛ

1 дүгээр зүйл. Дүрмийн зорилго:

1.1. Монгол Улсын Үндэсний батлан хамгаалахын их сургууль (цаашид "Их сургууль" гэх)-ийн зохион байгуулалтын бүтэц, удирдлагын тогтолцоо, үндсэн чиг үүргээ хэрэгжүүлэх нийтлэг зарчим, бүрэн эрх, бусад байгууллагатай харилцах хэм хэмжээг тодорхойлж, үйл ажиллагаатай холбоотой бусад харилцааг зохицуулахад энэхүү дүрмийн зорилго оршино.

2 дугаар зүйл. Хууль, эрх зүйн үндэслэл:

2.1. Их сургууль нь үйл ажиллагаандаа Үндсэн хууль, боловсрол, батлан хамгаалах салбарын болон холбогдох бусад хууль, тогтоомж, Цэргийн нийтлэг дүрмүүдэд нийцүүлэн гаргасан энэхүү дүрмийг дагаж мөрдөнө.

3 дугаар зүйл. Үндэсний батлан хамгаалахын их сургууль:

3.1. Их сургууль нь Монгол Улсын аюулгүй байдал, батлан хамгаалах, боловсрол, шинжлэх ухааны талаар төрөөс баримталж буй бодлого, олон улсын нийтлэг жишиг, хөгжлийн чиг хандлагад нийцсэн нэгдмэл удирдлагатай, иргэний ба цэргийн боловсрол, мэргэжил олгох сургалт, мэргэшлийн болон албан тушаалын шаталсан сургалт, судалгаа, туршилт явуулж, үр дүнг сургалт, үйлдвэрлэлд нэвтрүүлэх чиг үүрэг бүхий төрийн өмчит их сургууль мөн.

3.2. Их сургууль нь Монгол Улсын Засгийн газрын гишүүн, Батлан хамгаалахын сайдын эрхлэх асуудлын хүрээний байгууллага байна.

3.3. Их сургууль нь ашгийн төлөө бус, хуулийн этгээд болно.

3.4. Их сургууль нь байлдааны туг, цэргийн нэгтгэл, ангийн дугаартай байна.

3.5. Их сургуулийн үндсэн мэдээллүүд:

3.5.1. Нэр: Үндэсний батлан хамгаалахын их сургууль;

3.5.2. Товчилсон нэр: "ҮБХИС";

3.5.3. Байршил, хаяг: Улаанбаатар хот, Баянзүрх дүүрэг, Нянтайсүрэнгийн гудамж, ҮБХИС-ийн төв байр

3.5.4. Цахим хуудас: www.mndu.gov.mn

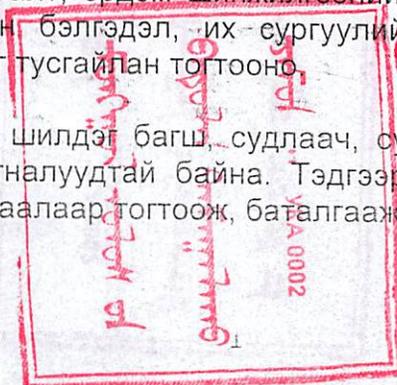
3.6. Их сургуулийн гадаад хэлээр хөрвүүлсэн нэр:

3.6.1. Англи хэлээр: Mongolian National Defense University;

3.6.2. Орос хэлээр: Национальный Университет Обороны Монголии.

3.7. Их сургууль нь тогтоосон стандартад нийцсэн тэмдэг, албан бичгийн хэвлэмэл хуудастай, сургалт, эрдэм шинжилгээний байгууллагын онцлог, түүхэн уламжлалыг илэрхийлсэн бэлгэдэл, их сургуулийн тугтай байна. Бэлгэдлийн дүрслэл, хэрэглэх журмыг тусгайлан тогтооно.

3.8. Их сургууль нь шилдэг багш, судлаач, суралцагч, төгсөгч, дэмжигчдээ шагнаж урамшуулах шагналуудтай байна. Тэдгээрийн төрөл, олгох журмыг их сургуулийн захирлын тушаалаар тогтоож, баталгаажуулна.

72

4 дүгээр зүйл. ҮБХИС-ийн үйл ажиллагааны зарчим:

4.1. Их сургууль нь судалгаа, боловсрол, сургалтын үйлчилгээндээ дараах нийтлэг зарчмуудыг удирдлага болгоно:

- 4.1.1. хууль ёсыг дээдлэх;
- 4.1.2. захирах, захирагдах ёсыг баримтлах;
- 4.1.3. шинжлэх ухаан, эрдмийн эрх, эрх чөлөөг эрхэмлэх;
- 4.1.4. боловсрол, сургалтын үйлчилгээний бүтээмж, чанарыг хангах;
- 4.1.5. нэгдмэл удирдлагатай байх;
- 4.1.6. шинжлэх ухаан, боловсрол, инновацын нэгдлийг хангах;
- 4.1.7. үндэсний болон олон улсын стандартыг чанд мөрдөх.

ХОЁРДУГААР БҮЛЭГ. ҮБХИС-ИЙН ҮНДСЭН ЧИГ ҮҮРЭГ

5 дугаар зүйл. ҮБХИС-ийн үндсэн чиг үүрэг:

5.1. ҮБХИС-ийн үндсэн үүрэг нь Монгол Улсын аюулгүй байдал, батлан хамгаалах судлал, цэргийн шинжлэх ухааны судалгааг гүнзгийрүүлэн хөгжүүлэх, батлан хамгаалах үйл ажиллагаа¹, мэргэжлийн цэрэгт суурилсан Зэвсэгт хүчний хэрэгцээ, шаардлагад нийцсэн хүний нөөцийг сургаж бэлтгэх, тэднийг тасралтгүй хөгжүүлэхэд чиглэгдэнэ.

5.2. Их сургууль нь "Дээд боловсролын тухай" хуульд заасан эрх, үүргээс гадна дараах чиг үүргийг хэрэгжүүлнэ.

5.2.1. Аюулгүй байдал, батлан хамгаалах, цэрэг болон иргэний зарим чиглэлээр дунд, мэргэжлийн боловсрол, диплом, бакалавр, магистр, доктор (Ph.D)-ын боловсролын зэрэг олгох, албан тушаалын ба мэргэшүүлэх шаталсан сургалтыг явуулах;

5.2.2. Багш, сургагч, эрдэм шинжилгээний ажилтныг сонгон шалгаруулах, тэднийг мэргэшүүлэх, их сургуулийн эрдмийн чадавхыг дээшлүүлэх;

5.2.3. Судалгаа боловсруулалтын ажил гүйцэтгэх, туршилт, үйлдвэрлэл явуулж, батлан хамгаалах аж үйлдвэрлэл, цэргийн шинжлэх ухаан, технологийг хөгжүүлэхэд дэмжлэг үзүүлэх;

5.2.4. Зохион бүтээх, зураг төсөл боловсруулах, зөвлөгөө өгөх, үр дүнг үйлдвэрлэлд нэвтрүүлэх, технологи дамжуулах, нутагшуулах;

5.2.5. Иргэнд цэрэг-эх оронч хүмүүжил төлөвшүүлэх, эх орноо батлан хамгаалах бэлтгэл эзэмшүүлэх, цэргийн чухал мэргэжлийн офицер бэлтгэх, цэргийн бэлтгэл үүрэгтнийг давтан бэлтгэх², төрийн захиргааны төв болон нутгийн захиргааны байгууллагын удирдлагын бүрэлдэхүүний цэрэг-стратегийн бэлтгэл сургалтыг явуулах;

5.2.6. Шинэ мэдлэг бүтээж, сургалт судалгааны эргэлтэд оруулах, инновацыг нэвтрүүлэх;

5.2.7. Цэргийн болон иргэний боловсрол, судалгааны хамтарсан хөтөлбөр хэрэгжүүлж иргэн, цэргийн үр ашигтай хамтын ажиллагааг бүрдүүлэх, иргэний хяналтыг бэхжүүлэхэд хувь нэмэр оруулах;

5.2.8. Хууль тогтоомжид заасан бусад чиг үүрэг.

5.3. Их сургуулийн үйл ажиллагаа нь үндэсний эрх ашиг, батлан хамгаалах хэрэгцээ, уламжлал, туршлагад тулгуурласан, боловсрол, эрдэм шинжилгээний байгууллагын хөгжлийн чиг хандлага, олон улсын болон үндэсний магадлан итгэмжлэлийн шаардлага, шалгуурт нийцсэн байна.

¹Монгол Улсын батлан хамгаалах бодлогын үндэс 2.1, 2.2.

²"Цэргийн бэлтгэл албаны сургалтын журам" 1.2.

ГУРАВДУГААР БҮЛЭГ. ҮБХИС-ИЙН ЗОХИОН БАЙГУУЛАЛТЫН БҮТЭЦ

6 дугаар зүйл. ҮБХИС-ийн зохион байгуулалтын бүтэц:

6.1. *Харьяаллын хүрээлэн, академи, дээд сургууль, коллеж, мэргэжлийн сургалт-үйлдвэрлэлийн төв, ерөнхий боловсролын сургууль:* Батлан хамгаалахын эрдэм шинжилгээний хүрээлэн, Батлан хамгаалахын удирдлагын академи, Цэргийн нэгдсэн дээд сургууль, Аюулгүй байдлын дээд сургууль, Цэргийн хөгжмийн коллеж, Батлан хамгаалахын мэргэжлийн сургалт-үйлдвэрлэлийн төв, "Тэмүүжин-Өрлөг" сургууль.

6.2. *Удирдлагын үйл ажиллагааны нэгжүүд:* Сургалтын хэлтэс; Эрдэм шинжилгээ, инновацын хэлтэс; Захиргаа удирдлагын хэлтэс; Санхүүгийн хэлтэс; Ар талын хэлтэс; Ахисан түвшний сургалтын алба, Дотоод аудит, чанарын үнэлгээний алба.

6.3. *Үйл ажиллагааны нэгжүүд:* Багшийн хөгжлийн төв, Сургалтын төвүүд, Төв номын сан, Сонсогчийн батальон.

6.4. *Үндсэн үйл ажиллагааны дэмжлэгийн нэгжүүд:* Мэдээлэл технологийн тасаг, Нэгдсэн лаборатори, Хэвлэх үйлдвэр, Спорт сургалтын төв, Соёлын төв, Эрүүл мэндийн төв, Харуул үйлчилгээний рот, Хангалт үйлчилгээний алба, Авто тээврийн тусгай салаа, Цэргийн гал тогооны тасаг, Холбооны суурин зангилгаа, "Шонхор" хүүхдийн зуслан.

6.5. Их сургуулийн засаглал, үйл ажиллагаанд хамт олон, олон нийтийн оролцоог хангах зорилгоор оюутны болон төгсөгчдийн холбоо, ахмадын, эмэгтэйчүүдийн зэрэг сайн дурын, орон тооны бус зөвлөлүүд байгуулан ажиллуулж болно.

6.6. Их сургуулийн хөгжлийн бодлого, урт, дунд хугацааны төлөвлөлт, үйл ажиллагааны томоохон төсөл, хөтөлбөрийг боловсруулах, хэрэгжүүлэх зорилгоор ажлын хэсэг, судалгаа, шинжээчдийн багийг их сургуулийн захирлын тушаалаар томилон ажиллуулж болно.

6.7. Их сургуулийн дэргэд урлаг, спортын клубыг ажиллуулж болно.

6.8. Их сургуулийн захирлын шийдвэрээр сургуулийн үндсэн үйл ажиллагаанд дэмжлэг үзүүлэх чиг үүрэг бүхий аж ахуйн тооцоотой нэгж болон инновацын үйл ажиллагаа явуулах гарааны бизнесийн нэгж ажиллуулж болно.

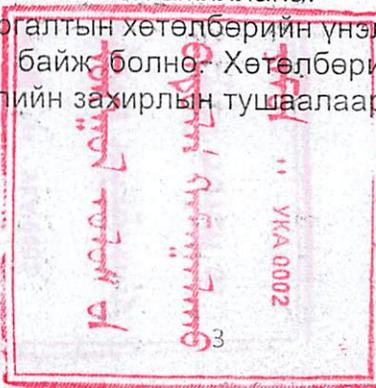
7 дугаар зүйл. Их сургуулийн эрдэм шинжилгээ, сургалтын үйл ажиллагааны зохион байгуулалт:

7.1. Их сургуулийн эрдэм шинжилгээ, сургалтын үндсэн нэгж нь тэнхим, төв байна. Төв, тэнхимийн үйл ажиллагааг харьяаллын хүрээлэн, сургууль, коллежийн дүрмээр зохицуулна.

7.2. Их сургууль нь профессорын багт тулгуурласан зохион байгуулалтын нэгжтэй байж болно.

7.3. Боловсролын асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллагаас олгосон тусгай зөвшөөрлийн хүрээнд их сургуулийг түшиглэсэн магистрын болон докторын зэрэг хамгаалуулах зөвлөл ажиллана.

7.4. Их сургууль нь сургалтын хөтөлбөрийн үнэлгээ, сайжруулалтыг хариуцсан орон тооны бус хороотой байж болно. Хөтөлбөрийн хорооны бүтэц, чиг үүрэг, ажиллах журмыг их сургуулийн захирлын тушаалаар баталж, мөрдөнө.

ДӨРӨВДҮГЭЭР БҮЛЭГ. ҮБХИС-ИЙН УДИРДЛАГЫН ТОГТОЛЦОО

8 дугаар зүйл. ҮБХИС-ийн удирдлагын тогтолцоо:

8.1. Их сургуулийн удирдлагын тогтолцоо нь үүрэг даалгавар дээрээсээ доошоо, тайлан, мэдээ доороосоо дээшээ чиглэсэн хэлбэртэй, эрх, үүрэг, удирдлагын нэгдмэл тогтолцоотой, захирах, захирагдах ёс, эрдмийн эрх чөлөөт дээдлэх зарчимд нийцсэн байна.

8.2. Их сургууль нь Эрдмийн болон Захиргааны зөвлөлтэй байна.

9 дүгээр зүйл. Эрдмийн зөвлөл:

9.1. Эрдмийн зөвлөл³ нь их сургуулийн эрдэм шинжилгээ, судалгаа, инновац, боловсрол, сургалтын үйл ажиллагаа, дотоод, гадаад хамтын ажиллагааны болон хөгжлийн үйл явцыг боловсронгуй болгох, тэдгээрийн бодлого, чиглэлийг тодорхойлж, үр дүнг хэлэлцэн санал, дүгнэлт, зөвлөмж гаргах эрх бүхий орон тооны бус нэгж байна.

9.2. Эрдмийн зөвлөлийн бүрэлдэхүүн, ажиллах журмыг их сургуулийн захирал батална.

9.3. Эрдмийн зөвлөлийг их сургуулийн захирал тэргүүлэн гарсан шийдвэрийг тушаалаар баталгаажуулна.

9.4. Эрдмийн зөвлөлийн үйл ажиллагааны үндсэн хэлбэр нь зөвлөлийн хуралдаан байна.

9.5. Эрдмийн зөвлөл нь төрийн захиргааны төв болон боловсролыг дэмжигч нийгмийн түншлэлийн байгууллагуудын төлөөлөл, салбарын болон их сургуулийн тэргүүлэх эрдэмтэн, судлаач, багш, Зэвсэгт хүчний нэгтгэл, анги, байгууллагын захирагч (дарга) нараас бүрдсэн 21 хүртэлх гишүүнтэй байна.

9.6. Эрдмийн зөвлөлийн шийдвэрийн хэрэгжилтэд холбогдох хууль тогтоомжид нийцүүлэн дотоод хяналт, шалгалт хийнэ.

9.7. Эрдмийн зөвлөл дараах үндсэн чиг үүргийг хэрэгжүүлнэ:

9.7.1. Их сургуулийн хөгжлийн бодлого, стратегийг тодорхойлох, аюулгүй байдал, батлан хамгаалах, цэргийн шинжлэх ухаан, технологийн болон боловсролын зэрэг олгох үйл ажиллагааны зохион байгуулалт, төсөл, хөтөлбөрүүдийг хэлэлцэн санал, дүгнэлт өгөх, тэдгээрийн хэрэгжилтийн үр дүнг шүүн тунгаах;

9.7.2. Их сургуулийн урт, дунд хугацааны стратегийн төлөвлөгөөг хэлэлцэж, шийдвэрлэх, хэрэгжилтийн явц, үр дүнд дүгнэлт гаргах;

9.7.3. Сургуулийн эрдэм шинжилгээ, судалгааны ажлын талаар баримтлах чиглэл, техник, технологийн, шинэчлэлийг тодорхойлох, тэдгээрийн онол, аргазүйн түвшин, ач холбогдол, үр дүнд үнэлгээ, дүгнэлт өгч, зөвлөмж гаргах;

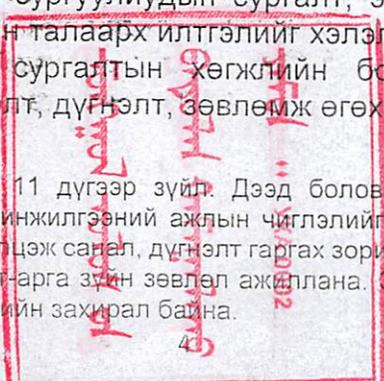
9.7.4. Их сургуулийн судалгааны ажлын даалгавар, удирдах байгууллагын захиалгат судалгаа боловсруулалтын ажлын явцын болон эцсийн тайланг хэлэлцэж, дүгнэлт өгөх;

9.7.5. Их сургуулийн докторантуудын судалгааны ажлын сэдвийг хэлэлцэн, дүгнэлт өгөх;

9.7.6. Харьяаллын сургуулиудын сургалт, эрдэм шинжилгээний ажлын зохион байгуулалт, үр дүнгийн талаарх илтгэлийг хэлэлцэж, зөвлөмж, чиглэл өгөх;

9.7.7. Боловсрол сургалтын хөгжлийн бодлого, төлөвлөлт, зохион байгуулалт, гүйцэтгэлд үнэлэлт, дүгнэлт, зөвлөмж өгөх;

³Дээд боловсролын тухай хууль, 11 дүгээр зүйл. Дээд боловсролын сургалтын байгууллагын удирдлага. 11.4. Сургалт-эрдэм шинжилгээний ажлын чиглэлийг тогтоож, түүний онол, арга зүйн түвшин, ач холбогдол, үр дүнг хэлэлцэж санал, дүгнэлт гаргах зорилгоор их сургууль, дээд сургуульд эрдмийн зөвлөл, коллежид сургалт-арга зүйн зөвлөл ажиллана. Эрдмийн болон сургалт арга зүйн зөвлөлийн дарга нь тухайн сургуулийн захирал байна.

9.7.8. Их сургуулийн дотоод, гадаад хамтын ажиллагааны бодлогыг тодорхойлох, хэрэгжилтэд үнэлэлт, дүгнэлт өгөх;

9.7.9. Эрдмийн зөвлөлийн шийдвэрийг үндэслэн их сургуулийн "Дэд профессор", "Профессор", "Хүндэт доктор", "Хүндэт профессор" цол олгох эрхийг их сургуулийн захиралд өгөх.

9.8. Батлан хамгаалах эрдэм шинжилгээний хүрээлэн нь Эрдмийн зөвлөл, Батлан хамгаалахын удирдлагын академи, Цэргийн нэгдсэн дээд сургууль, Аюулгүй байдлын дээд сургуулиуд нь эрдмийн, Цэргийн хөгжмийн коллеж, Батлан хамгаалахын мэргэжлийн сургалт-үйлдвэрлэлийн төв нь сургалт-арга зүйн зөвлөлтэй байна.

10 дугаар зүйл. Захиргааны зөвлөл:

10.1. Их сургуулийн Захиргааны зөвлөл нь сургуулийн захирлыг эрх, үүргээ хэрэгжүүлэх, захиргааны шийдвэр гаргах, шуурхай удирдлагаар хангахад дэмжлэг үзүүлэх үүрэгтэй орон тооны бус нэгж байна⁴.

10.2. Зөвлөлийн бүрэлдэхүүн, ажиллах журмыг их сургуулийн захирлын тушаалаар батална.

10.3. Захиргааны зөвлөл нь 17 хүртэлх гишүүнтэй байна. Зөвлөлд ажилтан, албан хаагч, сонсогч, оюутны төлөөллийг оруулж болно.

10.4. Захиргааны зөвлөлийн үйл ажиллагааны үндсэн хэлбэр нь зөвлөлийн хуралдаан байна.

10.5. Захиргааны зөвлөлийн шийдвэрийн хэрэгжилтэд холбогдох хууль тогтоомжид нийцүүлэн дотоод хяналт, шалгалт хийнэ.

10.6. Захиргааны зөвлөл нь дараах үндсэн чиг үүргийг хэрэгжүүлж ажиллана:

10.6.1. Их сургуулийн удирдлага, зохион байгуулалтын бүтэц, орон тооны төслийг хэлэлцэж, санал, дүгнэлт гаргах;

10.6.2. Их сургуулийн үйл ажиллагаанд мөрдөх дотоод журам, заавар, эрх зүйн бусад баримт бичгүүдийг хэлэлцэх, нэмэлт, өөрчлөлт оруулах асуудлаар санал, дүгнэлт гаргах;

10.6.3. Их сургуулийн хөдөлмөрийн дотоод журам, цэргийн алба, боловсрол, сургалт, эрдэм шинжилгээ, сорилт, туршилтын ажил, үйлчилгээ явуулсан дүнг хэлэлцэж, санал, дүгнэлт өгөх;

10.6.4. Их сургуулийн төсвийн болон хөрөнгө оруулалтын төлөвлөлт, хуваарилалт, гүйцэтгэлийн тайлан, ойрын болон дунд хугацааны төсвийн төслийг хэлэлцэх;

10.6.5. Эрдэм шинжилгээ, боловсрол сургалтын болон бусад ажил, үйлчилгээний тариф, дотоод норм, норматив, худалдан авах үйл ажиллагаатай холбоотой төлбөрийн хэмжээг зах зээлийн үнэ ханштай уялдуулан тогтоох асуудлыг хэлэлцэх;

10.6.6. Хүний нөөц, багшийн хөгжлийн асуудлыг хэлэлцэж, зөвлөмж гаргах;

10.6.7. Бие бүрэлдэхүүний нийгмийн хамгааллын асуудлыг хэлэлцэж, зөвлөмж гаргах;

10.6.8. Их сургуульд суралцагчийн төлбөрийн хэмжээг хэлэлцэж, шинэчлэн тогтоох санал боловсруулах;

10.6.9. Суралцагчдын элсэлт, шилжилт, хөдөлгөөн, сургалтын төлбөрийн, урамшууллын асуудлыг хэлэлцэж, дүгнэлт гаргах;

⁴Дээд боловсролын тухай хууль, 11 дүгээр зүйл. Дээд боловсролын сургалтын байгууллагын удирдлага. 11.6. Захирлын дэргэд захиргааны зөвлөл ажиллаж болно.

10.6.10. Их сургуулийн оюутны дүрэмт хувцас, биеийн тамирын болон хөгжмийн хамтлагийн тоглолтын хувцасны загварыг шүүн хэлэлцэж, дүгнэлт гаргах, шийдвэрлэх;

10.6.11. Эрдмийн зөвлөлөөс гаргасан шийдвэрийг хэрэгжүүлэх;

10.6.12. Цаг үеийн тулгамдсан асуудлуудыг хэлэлцэж, шийдвэр гаргах.

ТАВДУГААР БҮЛЭГ. ҮБХИС-ИЙН УДИРДЛАГА, ТЭДГЭЭРИЙН ЭРХ ХЭМЖЭЭ

11 дүгээр зүйл. ҮБХИС-ийн удирдлагын эрх, үүрэг:

11.1. Их сургуулийн захирал нь Их сургуулийг төлөөлөх бүрэн эрхийг эдэлж, удирдана.

11.2. Их сургуулийн захирлыг яамны Төрийн албаны зөвлөлийн салбар зөвлөлийн дүгнэлтийг үндэслэн Батлан хамгаалахын сайд томилж, чөлөөлнө.

11.3. Захирал нь Батлан хамгаалахын сайдын өмнө Их сургуулийн гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөг боловсруулж, батлуулах, хэрэгжилтийг зохион байгуулж, ажлаа тайлагнах үүрэгтэй.

11.4. Их сургуулийн дэд захирал, харьяаллын хүрээлэн, академи, дээд сургууль, коллеж, сургуулийн захирлыг яамны Төрийн албаны зөвлөлийн салбар зөвлөлийн дүгнэлтийг үндэслэн Төрийн нарийн бичгийн дарга томилж, чөлөөлнө.

11.5. Энэ дүрмийн 11.4-д зааснаас бусад цэргийн алба хаагчийг Батлан хамгаалах яамны Төрийн нарийн бичгийн дарга томилж, чөлөөлнө;

11.6. Их сургуулийн захирал нь дээд офицерын цолтой, эрдмийн зэрэгтэй байна.

11.7. Их сургуулийн захирлын эрх, үүрэг:

11.7.1. Төсвийн шууд захирагчийн бүрэн эрхийг хууль тогтоомжийн дагуу хэрэгжүүлэх, их сургуулийн өдөр тутмын үйл ажиллагааг удирдан зохион байгуулах;

11.7.2. Боловсрол, сургалт, судалгааны ажлаас гадна цэргийн нийтлэг дүрмүүд, цэргийн бусад эрх зүйн баримт бичгүүдэд заагдсан үйл ажиллагааг хариуцан хэрэгжүүлэх;

11.7.3. Их сургуулийн бэлэн байдлыг хангах, дайчилгааны төлөвлөлтийг хэрэгжүүлэх ажлыг удирдлагаар хангах;

11.7.4. Их сургуулийн хотхоны болон цэргийн албаны зохион байгуулалтыг ерөнхий удирдлагаар хангах;

11.7.5. Их сургуулийн ажилтан, албан хаагчдыг томилж, чөлөөлөх;

11.7.6. Их сургуулийн нийт албан хаагчдын албан тушаалын тодорхойлолтыг батлах, тэдэнтэй хөдөлмөрийн гэрээ байгуулж, үр дүнг тооцох, цуцлах;

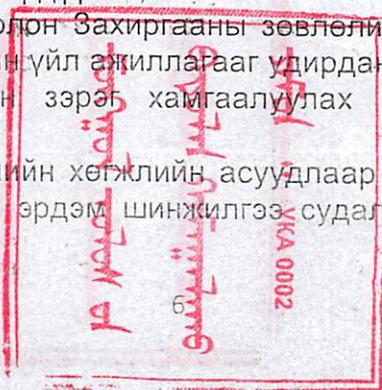
11.7.7. Их сургуулийн дэд захирал, харьяаллын хүрээлэн, академи, дээд сургууль, коллеж, сургуулийн захирал, хэлтсийн дарга нарын гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөг батлах, төлөвлөгөөний биелэлт, гүйцэтгэлийн үр дүн, мэргэшлийн түвшинг үнэлэх;

11.7.8. Сургуулийн үйл ажиллагааны дотоод журам, заавар, харьяаллын сургуулийн дүрмийг баталж мөрдүүлэх;

11.7.9. Эрдмийн болон Захиргааны зөвлөлийн бүрэлдэхүүнийг томилж, чөлөөлөх, дээрх зөвлөлүүдийн үйл ажиллагааг удирдан чиглүүлэх;

11.7.10. Магистрын зэрэг хамгаалуулах зөвлөлийн бүрэлдэхүүнийг томилж, чөлөөлөх;

11.7.11. Их сургуулийн хөгжлийн асуудлаар сургуулиа төлөөлж гадаад, дотоодын их, дээд сургууль, эрдэм шинжилгээ судалгааны болон бусад төрийн

болон төрийн бус байгууллагуудтай хамтран ажиллах санамж бичиг, гэрээ байгуулах;

11.7.12. Их сургуулийн удирдлага зохион байгуулалтын бүтэц, орон тоог боловсронгуй болгох, бүтцийн нэгжийг өөрчлөн байгуулах, татан буулгах тухай саналаа Батлан хамгаалах асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллагад санал тавьж, шийдвэрлүүлэх;

11.7.13. Ажилтан, албан хаагч, багш, эрдэм шинжилгээний ажилтан, суралцагчдын ажиллах, амьдрах, суралцах таатай орчин, нөхцөлийг бүрдүүлэх, тэдний нийгмийн асуудлыг шийдвэрлэх бодлогыг хэрэгжүүлэх ажлыг удирдах;

11.7.14. Гадаадын их сургууль, эрдэм шинжилгээний байгууллага, эрдэмтэдтэй хамтарсан төсөл хэрэгжүүлэх багш, эрдэм шинжилгээний ажилтан, сонсогч, оюутан солилцох арга хэмжээг зохион байгуулах;

11.7.15. Офицер, ахлагч нарт цэргийн цол олгуулах, төрийн одон, медаль, яам, агентлаг, бусад байгууллагын шагналаар шагнуулах асуудлуудыг холбогдох байгууллагад уламжилж шийдвэрлүүлэх;

11.7.16. Суралцагч элсүүлэх, шилжүүлэн суралцуулах, чөлөө олгох, сургуулиас хасах, төгсгөх асуудлыг хууль тогтоомжийн хүрээнд шийдвэрлэх;

11.7.17. Суралцагчийн сурлага, урлаг, спортын амжилт, манлайллын үзүүлэлтэд үндэслэн төлбөрийн хөнгөлөлт үзүүлэх, урамшуулал олгох асуудлыг холбогдох журмаар зохицуулах;

11.7.18. Бүх шатны сургалтын хөтөлбөрөөр төгсөгчдөд боловсролын зэрэг диплом, гэрчилгээ олгох асуудлыг хууль тогтоомжийн хүрээнд шийдвэрлэх;

11.7.19. Хууль тогтоомжид заасан бусад эрх, үүргийг хэрэгжүүлэх.

12 дугаар зүйл. ҮБХИС-ийн сургалт, цэргийн алба хариуцсан тэргүүн дэд захирлын чиг үүрэг:

12.1. Их сургууль нь сургалт, цэргийн алба хариуцсан тэргүүн дэд захиралтай байх ба тэргүүн дэд захирал нь сургуулийн эдийн засаг, нийгмийн хөгжлийн боловч мэргэжлийн, дипломын, дээд боловсролын бакалаврын зэрэг олгох сургалт, цэргийн алба, сахилга, зохион байгуулалтын асуудлыг захирлын өмнө хариуцна. Сургалт, цэргийн алба хариуцсан тэргүүн дэд захирал нь сургуулийн захирлын эзгүйд түүний эрх шилжүүлээгүйгээс бусад үүргийг түр орлон гүйцэтгэнэ.

12.2. Сургалт, цэргийн алба хариуцсан тэргүүн дэд захирал нь дараах эрх, үүргийг хэрэгжүүлнэ:

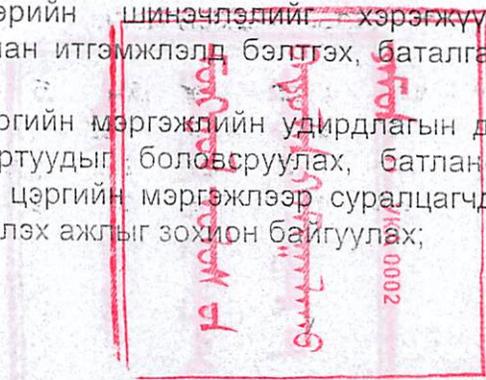
12.2.1. Их сургуулийн захирлын зөвшөөрсөн хүрээнд их сургуулийг гадаад, дотоодод төлөөлж, гэрээ эрх зүйн харилцаанд оролцох, захирамжлах эрхийг хэрэгжүүлэх;

12.2.2. Их сургуулийн сургалтын тогтолцоог боловсронгуй болгох ажлыг зохион байгуулж, гүйцэтгэлд нь хяналт тавих, үр дүнд үнэлгээ хийж, санал, зөвлөмж боловсруулах;

12.2.3. Сургалтын стандартын агуулга, технологийн өөрчлөлт, шинэчлэлийг сургалт, эрдэм шинжилгээний ажил, үйлчилгээнд нэвтрүүлэх ажлыг зохион байгуулах;

12.2.4. Цэрэг, иргэний мэргэжлээр сургалт явуулах зөвшөөрөл авах, сургалтын хөтөлбөрийн шинэчлэлийг хэрэгжүүлэх, байгууллагын болон хөтөлбөрийн магадлан итгэмжлэлд бэлтгэх, баталгаажуулах ажлыг удирдлагаар хангах;

12.2.5. Цэргийн мэргэжлийн удирдлагын дээд байгууллагатай хамтран мэргэжлийн стандартуудыг боловсруулах, батлан хамгаалах хүний нөөцийн төлөвлөлтийн дагуу цэргийн мэргэжлээр суралцагчдын захиалга, хяналтын тоог хүлээн авч, хэрэгжүүлэх ажлыг зохион байгуулах;

75

12.2.6. Их сургуулийн зохион байгуулалтын бүтцийн нэгжүүдийн ажлын уялдааг хангах, захирлын эзгүйд сургуулийн өдөр тутмын үйл ажиллагааг удирдан зохион байгуулах;

12.2.7. Их сургуулийн тухайн жилийн үйл ажиллагааны зорилго, зорилтыг тодорхойлох, гүйцэтгэлийн төлөвлөгөө, төсвийн болон хөрөнгө оруулалтын төлөвлөлт, ойрын болон дунд хугацааны хөгжлийн төсөл, хөтөлбөр боловсруулах, хэрэгжүүлэх ажлыг удирдамжаар хангах;

12.2.8. Их сургууль, хотхоны хөгжүүлэх хөтөлбөр, төслийн хэрэгжилтийг зохион байгуулах;

12.2.9. Их сургуулийн хүний нөөцийн бодлого, төлөвлөлтөд үнэлэлт, дүгнэлт өгөх, боловсронгуй болгох асуудлаар санал боловсруулж, шийдвэрлүүлэх;

12.2.10. Багшийн хөгжлийн төвийн үйл ажиллагаа, багшлах бүрэлдэхүүнийг сонгон шалгаруулах, дэвшүүлэх, тэдний гүйцэтгэлийн үр дүн, мэргэшил, ёс зүйн байдлыг үнэлэх, тэднийг хөгжүүлэхэд чиглэсэн арга хэмжээг удирдах;

12.2.11. Мэргэжлийн боловсролын, дипломын, дээд боловсролын бакалаврын хөтөлбөрийн элсэлт, төгсөлтийг удирдан зохион байгуулах;

12.2.12. "Оюутан цэрэг" хөтөлбөрийн хэрэгжилтийг зохион байгуулах, хяналт тавих;

12.2.13. Оюутанд цэргийн мэргэжил олгох сургалтын хэрэгжилтийг удирдан чиглүүлэх;

12.2.14. Суралцагчдын нийгмийн халамж, үйлчилгээний чанар хүртээмжийг нэмэгдүүлэх ажлыг зохион байгуулах;

12.2.15. Сургуулийн цэргийн алба, сахилга, зохион байгуулалт, өдөр тутмын үйл ажиллагааг удирдан зохион байгуулах;

12.2.16. Их сургуулийн дайчилгааны болон олон талт үүрэг гүйцэтгэх бэлэн байдал, нууцын хадгалалт, хамгаалалт, офицер, ахлагч, хугацаат цэргийн алба хаагчдын цэргийн сургалт, мэргэжлийн зэрэг эзэмшүүлэх ажлыг зохион байгуулах;

12.2.17. Сургуулийн хотхонд цэргийн алба болон харуул, дотоодын манааг зохион байгуулах, хэрэгжилтэд хяналт тавих, үр дүнг тооцох;

12.2.18. Цэргийн алба хаагчдаар цэргийн албаны хэм хэмжээг сахиулах, цэргийн сахилгын байдалд сар, улирал бүр дүгнэлт хийх, гарсан зөрчлийг арилгуулах арга хэмжээ авах;

12.2.19. Хотхоны аюулгүй байдлыг хангах ажлыг зохион байгуулах, хяналт тавих;

12.2.20. Гамшгаас хамгаалах төлөвлөгөөг боловсруулж, батлуулах, хэрэгжүүлэх ажлыг зохион байгуулах;

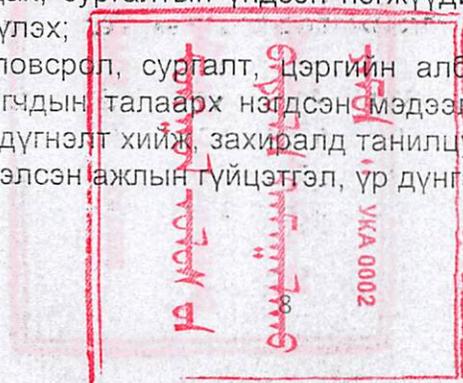
12.2.21. Их сургуулийн зэвсэг, галт хэрэглэлийн бүрэн бүтэн байдал, ашиглалт, хадгалалтад хяналт тавих;

12.2.22. Мэдээлэл, сурталчилгаа, соёл хүмүүжлийн ажил, спортын арга хэмжээ, цэргийн ёслол, хүндэтгэлийн болон цэргийн албаны нэгдсэн арга хэмжээг зохион байгуулах;

12.2.23. Сонсогчийн батальон, Харуул үйлчилгээний ротын өдөр тутмын үйл ажиллагааг удирдах, сургалтын үндсэн нэгжүүдийн хээрийн гаралт, сургууль дадлагад дэмжлэг үзүүлэх;

12.2.24. Боловсрол, сургалт, цэргийн алба, сахилгын болон байнгын бүрэлдэхүүн, суралцагчдын талаарх нэгдсэн мэдээллийн сан бүрдүүлж, хөтлөх, статистик судалгаанд дүгнэлт хийж, захиралд танилцуулах;

12.2.25. Эрхэлсэн ажлын гүйцэтгэл, үр дүнгээ захирлын өмнө тайлагнах.

12.3. Цэргийн албаны тасаг нь сургуулийн бэлэн байдал, штабын бэлтгэл, байнгын бүрэлдэхүүний сургалт, хотхоны болон цэргийн алба, сахилга зохион байгуулалт, соёл, хүмүүжлийн ажил, дайчилгааны нууцын хадгалалт, хамгаалалт, харуул, дотоодын манааны албыг зохион байгуулж, сургалт, цэргийн алба хариуцсан тэргүүн дэд захирлыг чиг үүргээ хэрэгжүүлэхэд өдөр тутмын дэмжлэг үзүүлнэ.

13 дугаар зүйл. ҮБХИС-ийн Эрдэм шинжилгээ, нийгмийн түншлэлийн асуудал хариуцсан дэд захирлын чиг үүрэг:

13.1. Их сургууль нь Эрдэм шинжилгээ, нийгмийн түншлэл хариуцсан дэд захиралтай байх ба сургуулийн хэмжээнд эрдэм шинжилгээ, судалгаа, инновац, ахисан түвшний сургалт, мэдээллийн технологи, нэгдсэн лабораторийн үйл ажиллагаа, хамтын ажиллагаа, нийгмийн түншлэлийн асуудлыг их сургуулийн захирлын өмнө хариуцна.

13.2. Эрдэм шинжилгээ, нийгмийн түншлэлийн асуудал хариуцсан дэд захирал дараах үндсэн үүргийг хэрэгжүүлнэ:

13.2.1. Их сургуулийн эрдэм шинжилгээ, судалгаа, инновацыг хөгжүүлэх бодлого, үндсэн чиглэлийн хэрэгжилт, гүйцэтгэлийн хяналтыг хариуцан зохион байгуулах;

13.2.2. Их сургуулийн эрдэм шинжилгээ, судалгааны ажил, инновацыг хөгжүүлэх ойрын, дунд, урт хугацааны төлөвлөлтийг боловсруулах ажлыг арга зүйн удирдамжаар хангах, үр дүнд үнэлгээ хийж, санал, зөвлөмж боловсруулах;

13.2.3. Эрдэм шинжилгээ, судалгааны ажлыг явуулах, технологи дамжуулах, нутагшуулах үр дүнг үйлдвэрлэлд нэвтрүүлэх бодлого боловсруулж хэрэгжүүлэх, төсөв хөрөнгийн эх үүсвэрийг олох;

13.2.4. Их сургуулийн эрдэм шинжилгээний ажилтнууд, багш судлаачдын нөөцийн бодлогыг тодорхойлох, тэднийг хөгжүүлэх үйл явцыг төлөвлөхөд оролцох, үнэлэлт, дүгнэлт өгөх, санал боловсруулж, шийдвэрлүүлэх;

13.2.5. Их сургуулийн Эрдэмийн зөвлөлийн хуралдаанаар хэлэлцүүлэх асуудлыг төлөвлөх, хурлын бэлтгэл ажлыг хангах, зохион байгуулах, гарсан шийдвэрийг хэрэгжүүлэх, биелэлтэд нь хяналт тавих;

13.2.6. Эрдэм шинжилгээ, инновацын хэлтэс, мэдээлэл, технологийн тасаг, нэгдсэн лабораторийн үйл ажиллагааг мэргэжлийн удирдлагаар хангах;

13.2.7. Ахисан түвшний сургалтын хөтөлбөрийн өөрийн үнэлгээ, магадлан итгэмжлэл, сайжруулалт, хэрэгжилтийг удирдах, арга зүйн зөвлөмжөөр хангах, хяналт тавих;

13.2.8. Магистрын болон докторын зэрэг хамгаалуулах зөвлөлийн үйл ажиллагаанд дэмжлэг үзүүлэх, хамтран ажиллах;

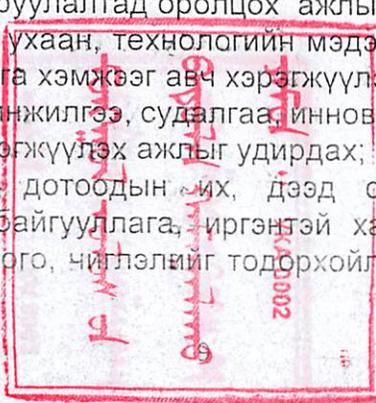
13.2.9. Их сургуулийн эрдэм шинжилгээ, судалгааны орчны шинэчлэлийг хэрэгжүүлэх чиглэлээр гадаад, дотоодын байгууллага иргэнтэй хамтран ажиллах, төсөл, хөтөлбөр хэрэгжүүлэх ажлыг удирдан зохион байгуулах;

13.2.10. Шинжлэх ухаан, технологийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллагаас зарласан судалгаа боловсруулалтын ажлын гүйцэтгэгчийн сонгон шалгаруулалтад оролцох ажлыг зохион байгуулах;

13.2.11. Шинжлэх ухаан, технологийн мэдээлэл, зохиогчийн эрх, патент, лицензийн холбогдолтой арга хэмжээг авч хэрэгжүүлэх;

13.2.12. Эрдэм шинжилгээ, судалгаа, инновацын ажлын үндсэн чиглэлийг тодорхойлох, төлөвлөх, хэрэгжүүлэх ажлыг удирдах;

13.2.13. Гадаад, дотоодын их, дээд сургууль, эрдэм шинжилгээ, судалгааны болон бусад байгууллага, иргэнтэй хамтын ажиллагааг хөгжүүлэх нийгмийн түншлэлийн бодлого, чиглэлийг тодорхойлж, хэрэгжилтэд хяналт тавьж ажиллах;

13.2.14. Эрдэм шинжилгээ, судалгаа, шинжлэх ухаан, технологийн сэтгүүл хэвлэн нийтлэх асуудлыг эрхлэх;

13.2.15. Ном, сурах бичиг, сургалтын хэрэглэгдэхүүн, эрдэм шинжилгээний бүтээлийн хүртээмжийг нэмэгдүүлэх, чанарыг сайжруулах бодлого боловсруулж, хэрэгжүүлэх, сургуулийн хэвлэл, редакцийн зөвлөлийн ажлыг удирдах;

13.2.16. Сонсогч, оюутны болон төгсөгчдийн холбооны үйл ажиллагааг удирдан чиглүүлэх, төгсөгч ба сургуулийн эргэх холбоог бэхжүүлэхэд дэмжлэг үзүүлж ажиллах;

13.2.17. Эрдэм шинжилгээ-сургалт-үйлдвэрлэлийн нэгдлийг хангах бодлого боловсруулж, хэрэгжүүлэх;

13.2.18. Эрдэмтэн, багш судлаач, суралцагчдын судалгааны бүтээлийн нэгдсэн санг байгуулж, баяжуулах, дотоод, гадаадын судалгааны бүтээл, сэтгүүл, электрон номын багцуудыг их сургуульд нутагшуулан судалгааны эргэлтэд оруулах ажлыг удирдах;

13.2.19. Их сургуулийн хэмжээнд оюуны өмчийг хамгаалах үйл явцыг удирдан хэрэгжүүлэх;

13.2.20. Эрхэлсэн ажлын гүйцэтгэл, үр дүнгээ захирлын өмнө тайлагнах.

ЗУРГААДУГААР БҮЛЭГ. ҮБХИС-ИЙН УДИРДЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ НЭГЖҮҮДИЙН ЧИГ ҮҮРЭГ

14 дүгээр зүйл. Сургалтын хэлтэс

14.1. Их сургууль нь мэргэжлийн болон диплом, дээд боловсролын бакалаврын зэрэг олгох сургалтын үйл ажиллагааг нэгдсэн бодлого, удирдлага, зохион байгуулалтаар хангах үндсэн үүрэг бүхий Сургалтын хэлтэстэй байна.

14.2. Сургалтын хэлтэс нь Сургалт, цэргийн алба хариуцсан тэргүүн дэд захирлыг чиг үүргээ хэрэгжүүлэхэд өдөр тутмын дэмжлэг үзүүлж, дараах чиг үүргийг гүйцэтгэнэ:

14.2.1. Мэргэжлийн болон диплом, дээд боловсролын бакалаврын зэрэг олгох сургалттай холбогдох хууль тогтоомжийн хэрэгжилтийг мэргэжил, арга зүйн удирдлагаар хангах;

14.2.2. Боловсрол, сургалтын үйл ажиллагааны бодлого боловсруулах, ойрын, дунд болон урт хугацааны төлөвлөлт хийх, боловсролын менежментийг хөгжүүлэх;

14.2.3. Хичээлийн жилийн үечлэл, улирлын төлөвлөлт, сургалтын үйл явцын саналыг боловсруулах, хэрэгжүүлэх;

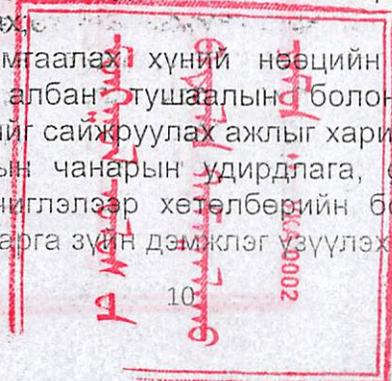
14.2.4. Сургалтын хөтөлбөрийн стандарт, хичээлийн төлөвлөлт, үнэлгээ, сургалтын агуулгыг хөгжүүлэх, тэдгээрийг мөрдүүлэх, гадаад, дотоодын их, дээд сургууль болон мэргэжлийн боловсрол, сургалтын төвүүдтэй хамтарсан хөтөлбөр хэрэгжүүлэх;

14.2.5. Суралцагчдын суралцах арга зүйг хөгжүүлэх, тэдний сурлагын амжилт, бие бялдар, ёс зүйн түвшинг үнэлэх, хариуцлага тооцох, урамшуулах ажлыг зохион байгуулах;

14.2.6. Байгууллага болон сургалтын хөтөлбөрийг магадлан итгэмжлүүлэх арга хэмжээг зохион байгуулах;

14.2.7. Батлан хамгаалах үүний нөөцийн бодлогын дагуу цэргийн мэргэжлийн боловсролын, албан тушаалын болон мэргэшүүлэх шаталсан сургалтын агуулга, хөтөлбөрийг сайжруулах ажлыг хариуцах;

14.2.8. Боловсролын чанарын удирдлага, өөрийн үнэлгээ, хяналтын тогтолцоог бүрдүүлэх, энэ чиглэлээр хөтөлбөрийн болон үнэлгээний хороотой хамтран ажиллах, мэргэжил, арга зүйн дэмжлэг үзүүлэх

14.2.9. Багш, суралцагчдын багц үнэлгээний тогтолцоог хэрэгжүүлэх, хөгжүүлэх;

14.2.10. Боловсролын удирдлага-мэдээллийн нэгдсэн систем, цахим сургалтын технологи, арга зүйг хөгжүүлэх;

14.2.11. Дээд боловсролын сургалтын арга зүйн шинэлэг технологийг нэвтрүүлэх, түүнийг хөгжүүлэх, гадаад, дотоодын их дээд сургуулиудын шилдэг туршлагыг судалж, нутагшуулах ажлыг зохион байгуулах.

14.2.12. Иргэний хөтөлбөрөөр суралцагч оюутанд цэргийн мэргэжил олгох сургалтыг зохион байгуулж, хэрэгжүүлэхэд дэмжлэг үзүүлэх;

14.2.13. Сул орон тоонд багшийг сонгон шалгаруулах, томилох, дэвшүүлэх, багшийн хөгжлийн бодлогыг тодорхойлох, хэрэгжилтийг хангах ажлыг зохион байгуулах, дэмжлэг үзүүлэх;

14.2.14. Бие даасан нэгжүүдийн үйл ажиллагааг мэргэжлийн удирдлагаар хангах;

14.2.15. Суралцагч, төгсөгчдийн статистик бүртгэл, мэдээлэл, мөшгөх судалгааг хийх, оюутан суралцагчдад үзүүлэх үйлчилгээг боловсронгуй болгох, мэдээллийн нэгдсэн санг бүрдүүлэх;

14.2.16. Боловсролын асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага болон төрийн бус байгууллагууд, Монголын их, дээд сургуулиудын консорциумтай харилцах, хамтран ажиллах;

14.2.17. Гадаадын цэргийн болон иргэний их, дээд сургуультай зочин багш, оюутан солилцооны хөтөлбөр хэрэгжүүлэх ажлыг зохион байгуулах;

14.2.18. Хээрийн сургалтын төвийн үйл ажиллагааг мэргэжлийн удирдлагаар хангах;

14.2.19. Цэрэг-стратегийн болон бэлтгэл офицерын сургалт, "Оюутан-цэрэг" сургалтын бүртгэл, сургалт, дадлагыг зохион байгуулах, тайлан, мэдээллийг боловсруулах;

14.2.20. Мэргэжлийн боловсролын, дипломын, дээд боловсролын бакалаврын хөтөлбөрийн элсэлт, төгсөлтийг зохион байгуулахад дэмжлэг үзүүлэх;

14.2.21. Боловсрол, сургалтын үйл ажиллагааны нэгдсэн тайлан, мэдээллийн санг бүрдүүлж, хөтлөх.

15 дугаар зүйл. Эрдэм шинжилгээ, инновацын хэлтэс

15.1. Их сургууль нь эрдэм шинжилгээ, судалгаа, инновацын үйл ажиллагааг мэргэжлийн нэгдсэн бодлого, удирдлага, зохион байгуулалтаар хангах үндсэн үүрэг бүхий Эрдэм шинжилгээ, инновацын хэлтэстэй байна.

15.2. Эрдэм шинжилгээ, инновацын хэлтэс нь Эрдэм шинжилгээ, нийгмийн түншлэлийн асуудал хариуцсан дэд захирлыг чиг үүргээ хэрэгжүүлэхэд өдөр тутмын дэмжлэг үзүүлэхийн зэрэгцээ дараах чиг үүргийг гүйцэтгэнэ:

15.2.1. Эрдэм шинжилгээ, инновацын талаар төрийн бодлого, хууль тогтоомжийн хэрэгжилтийг их сургууль дээр зохион байгуулж, мэргэжлийн удирдлага, арга зүйгээр хангах;

15.2.2. Эрдэм шинжилгээ, судалгаа, инновацын үндсэн чиглэл, хөгжлийн бодлогыг тодорхойлох, хэрэгжүүлэх;

15.2.3. Сургуулийн эрдэм шинжилгээ, судалгааны ажил, инновацыг хөгжүүлэх ойрын болон дунд хугацааны төлөвлөлтийг боловсруулж, хэрэгжилтийг хангах;

15.2.4. Эрдмийн зөвлөлийн хуралдааны бэлтгэл ажлыг хангах, зохион байгуулах, шийдвэрийг хэрэгжүүлэх;

15.2.5. Эрдэм шинжилгээ, судалгааны орчин, нөхцөлийг сайжруулах, салбарын шинжлэх ухааны паркийг бүрдүүлэх төсөл, хөтөлбөрийг боловсруулж, хэрэгжүүлэх;

16.2.9. Нууцын хадгалалт, хамгаалалт болон мэдээллийн аюулгүй байдлыг хангах үйл ажиллагааг хэрэгжүүлж, зохион байгуулах;

16.2.10. Албан хэрэг хөтлөлтийг баримт бичгийн стандартын дагуу мөрдүүлэх, мэргэжлийн удирдлагаар хангах;

16.2.11. Иргэдийн өргөдөл, гомдлыг хүлээн авах, бүртгэх, шийдвэрлэн хариу хүргүүлэх;

16.2.12. Сургуулийн албан бичиг баримтад архив зүйн боловсруулалт хийж, холбогдох архивт шилжүүлэх;

16.2.13. Гадаад хамтын ажиллагааг бэхжүүлэх, хөгжүүлэх бодлого боловсруулж, хэрэгжилтийг хангах;

16.2.14. Олон нийтийн байгууллагуудыг удирдамжаар ханган үйл ажиллагааг уялдуулах;

16.2.15. Ёслол, хүндэтгэлийн арга хэмжээний хэм хэмжээг тогтоож, түүнийг зохион байгуулахад дэмжлэг үзүүлэх, сахиулах;

16.2.16. Үйл ажиллагааны чиг үүргийн дагуу мэдээллийн санг хөтлөх, баяжуулах;

16.2.17. Хууль тогтоомжид заасан бусад эрх, үүргийг хэрэгжүүлэх.

17 дугаар зүйл. Санхүүгийн хэлтэс

17.1. Их сургуулийн төсвийн төсөл боловсруулах, батлагдсан төсвийн орлогыг бүрдүүлэх, төсвийг хуваарилах зарцуулах, тайлагнах болон эдийн засгийн бодлого боловсруулж, хэрэгжүүлэх үндсэн үүрэг бүхий Санхүүгийн хэлтэстэй байна.

17.2. Санхүүгийн хэлтсийн дарга нь ажлаа их сургуулийн захирлын өмнө шууд хариуцан тайлагнана.

17.3 Санхүүгийн хэлтэс нь дараах чиг үүргийг хэрэгжүүлнэ:

17.3.1 Стратегийн баримт бичиг, төлөвлөгөөнд тусгагдсан зорилго, зорилтуудыг хэрэгжүүлэх хүрээнд эдийн засгийн төлөвлөлт, тооцоог боловсруулж, хэрэгжүүлэх;

17.3.2. Төсвийн төсөл, дунд хугацааны төсөөллийг боловсруулан захиралд өргөн барих;

17.3.3. Төсвийн тухай хууль болон холбогдох бусад хууль тогтоомжийн дагуу батлагдсан төсвийн зарцуулалтын тайланг улирал тутамд гаргаж, захиралд танилцуулах;

17.3.4. Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн дагуу их сургуулийн санхүүгийн тайлан, эд хөрөнгийн бүртгэлийг зохион байгуулж явуулах;

17.3.5. Төсвийн тайлан тэнцэлд хөндлөнгийн аудит хийлгэх, нийтэд ил тод мэдээлж, "Шилэн дансны тухай" хуулийн хэрэгжилтийг зохион байгуулах.

18 дугаар зүйл. Ар талын хэлтэс

18.1. Эрдэм шинжилгээ, боловсрол, сургалт, цэргийн алба, өдөр тутмын үйл ажиллагааны материал, техник, хэрэгслийн хангалт, үйлчилгээний хэвийн нөхцлийг хангах, бие бүрэлдэхүүний ажиллах, суралцах тав тухтай орчинг бий болгох үндсэн үүрэг бүхий Ар талын хэлтэстэй байна.

18.2. Ар талын хэлтэс нь Сургалт, цэргийн алба хариуцсан тэргүүн дэд захирлыг чиг үүргээ хэрэгжүүлэхэд дэмжлэг үзүүлэхийн зэрэгцээ дараах чиг үүргийг гүйцэтгэнэ:

18.2.1. Их сургуулийн хөгжлийн бодлогын хэрэгжилтэд ар талын дэмжлэг үзүүлэх;

18.2.2. Хотхоны дэд бүтэц, ногоон-эко орчин, тохижилт, барилга, байгууламжийн засвар үйлчилгээг жил бүр төлөвлөж, хэрэгжүүлэх;

18.2.3. Их сургуулийн байлдааны бэлэн байдлын дээд зэргүүдэд шилжин ажиллах, гамшгаас хамгаалах төлөвлөгөөг хэрэгжүүлэх бэлтгэл, бэлэн байдал,

эрдэм шинжилгээ, боловсрол, сургалт, цэргийн албаны үйл ажиллагаанд шаардлагатай материал, хэрэгслийн нөөцийг бүрдүүлж, хангалтыг тасралтгүй зохион байгуулах;

18.2.4. Тавиулангийн албыг зохион байгуулах, авто, хуягт танкийн техникийн бэлэн байдал, хөдөлгөөний аюулгүй байдлыг хангах;

18.2.5. Ар талын табель хэрэгсэл, тоног төхөөрөмжийн ашиглалт, засвар, үйлчилгээ, хадгалалт, хамгаалалтыг зохион байгуулж, хэрэгжүүлэх;

18.2.6. Ар талын хангалтын материал, хэрэгслийн нийлүүлэлт, хангалтын төлөвлөгөөг боловсруулж, хэрэгжилтийг холбогдох хууль тогтоомжийн хүрээнд зохион байгуулах;

18.2.7. Сонсогч, хугацаат цэргийн алба хаагчид, байнгын бүрэлдэхүүнийг халуун хоол, хүнсээр хангах ажлыг зохион байгуулах, хүнсний аюулгүй байдлыг хангах ажлыг төлөвлөн хэрэгжүүлэх;

18.2.8. Цэргийн алба хаагчдын дүрэмт хувцасны хангалтыг зохион байгуулах;

18.2.9. Шатахуун, тосолгооны материалын хангалт, хадгалалтыг зохион байгуулах;

18.2.10. Бие бүрэлдэхүүнд эмнэлгийн тусламж, үйлчилгээ үзүүлэх;

18.2.11. Барилга, байгууламжийн өргөтгөл, засвар, цахилгаан, дулааны шугам сүлжээний засварын ажлын зургийн төсөл, төсвийн захиалгыг дээд шатны байгууллагад хүргүүлэх, ажлын гүйцэтгэлд хяналт тавих;

18.2.12. Зэвсэглэл, сум, галт хэрэглэлийн зарцуулалт, хадгалалт, хамгаалалтад хяналт тавих ажлыг зохион байгуулах;

18.2.13. Туслах аж ахуйг хөгжүүлэх төлөвлөгөө боловсруулж, хэрэгжилтийг хангаж ажиллах;

18.2.14. Их сургуулийн өмч, эд хөрөнгийн хадгалалт, хамгаалалт, тооллогыг ажлыг зохион байгуулж, хэрэгжүүлэх;

18.2.15. Галын болон хөдөлмөрийн аюулгүй байдлыг хангах арга хэмжээг төлөвлөн хэрэгжүүлэх, энэ чиглэлийн асуудлаар захиргааны зөвлөлд үечилсэн мэдээлэл хийх;

18.2.16. Хүүхдийн зуслангийн үйл ажиллагаанд дэмжлэг үзүүлэх;

18.2.17. Үйл ажиллагааны үндсэн чиг үүргийн талаар нэгдсэн мэдээллийн сан бүрдүүлж, хөтлөх;

18.2.18. Захирлын өмнө хариуцах.

19 дүгээр зүйл. Ахисан түвшний сургалтын алба

19.1. Магистр, докторын зэрэг олгох сургалтын үйл ажиллагааг мэргэжлийн арга зүй, удирдлага, зохион байгуулалтаар хангах үндсэн үүрэг бүхий Ахисан түвшний сургалтын албатай байна.

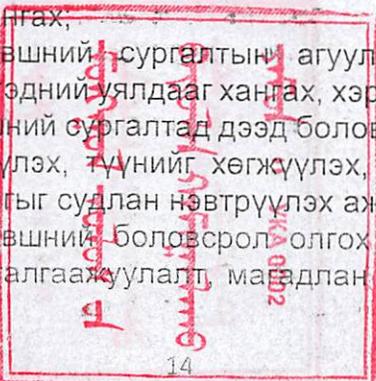
19.2. Ахисан түвшний сургалтын албаны дарга нь ажлаа Эрдэм шинжилгээ, нийгмийн түншлэл хариуцсан дэд захирлын өмнө шууд хариуцан, тайлагнаж, дараах чиг үүргийг хэрэгжүүлнэ:

19.2.1. Ахисан түвшний боловсролын талаарх төрийн бодлого, хууль тогтоомжийн хэрэгжилтийг хангах;

19.2.2. Ахисан түвшний сургалтын агуулга, стандарт, хөтөлбөрийн удирдамжийг боловсруулах, тэдний уялдааг хангах, хэрэгжилтийг зохион байгуулах;

19.2.3. Ахисан түвшний сургалтад дээд боловсролын сургалтын арга зүйн шинэлэг технологийг нэвтрүүлэх, түүнийг хөгжүүлэх, гадаад, дотоодын их, дээд сургуулиудын шилдэг туршлагыг судлан нэвтрүүлэх ажлыг зохион байгуулах;

19.2.4. Ахисан түвшний боловсрол олгох сургалтын хөтөлбөрүүдийн өөрийн үнэлгээ, чанарын баталгаажуулалт, марадлан итгэмжлүүлэх ажлыг зохион

байгуулах, энэ чиглэлээр хөтөлбөрийн болон үнэлгээний хороотой хамтран ажиллах;

19.2.5. Магистрант, докторантуудын эрдэм шинжилгээ, судалгааны ажлын чадавхыг нэмэгдүүлэх, их семинар, эрдэм шинжилгээний хурал зохион байгуулах;

19.2.6. Магистрант, докторантуудын судалгааны ажлын сэдвийг хэлэлцүүлэх бэлтгэл ажлыг хангах, хуралдааны тогтоолыг их сургуулийн удирдлагад танилцуулж, шийдвэр гаргуулах;

19.2.7. Магистрант, докторантуудад үзүүлэх үйлчилгээг боловсронгуй болгох, мэдээллийн нэгдсэн санг үүсгэн баяжуулах;

19.2.8. Профессорын багийн гүйцэтгэлийн төлөвлөлт, үр дүнг үнэлэх, ахисан түвшний сургалтад оролцогч талуудын үйл ажиллагааг зохицуулах;

19.2.9. Их сургуулийн магистрын зэрэг хамгаалуулах зөвлөл, их сургуулийг түшиглэсэн докторын зэрэг хамгаалуулах зөвлөлийн хуралдааны бэлтгэл ажлыг хангах, хуралдааны тогтоолыг их сургуулийн удирдлагад танилцуулж, шийдвэр гаргуулах.

19.3. Ахисан түвшний сургалтын алба нь магистрант, докторантуудын сургалт, судалгааны ажил, ахисан түвшний сургалтын хөтөлбөрийн өөрийн үнэлгээ, сайжруулалтын үйл ажиллагаанд мэргэжил, арга зүйн дэмжлэг үзүүлэх орон тооны профессорын багтай байна.

19.4. Профессорын баг нь дараах үндсэн чиг үүргийг хэрэгжүүлнэ:

19.4.1. Магистр, докторын сургалтын багц цагийн хэмжээнд мэргэжил, мэргэшлийн чиглэл, судалгаа боловсруулалтын ажлын туршлагын үндсэн дээр холбогдох хичээлүүдийг заах, ахисан түвшний сургалтын чанарыг сайжруулах;

19.4.2. Магистрант, докторантуудын сургалт, судалгааны ажлын уялдаа, холбоог хангах ажлыг хариуцан гүйцэтгэх;

19.4.3. Ахисан түвшний сургалтын хөтөлбөрийн өөрийн үнэлгээ, сайжруулалт, магадлан итгэмжлэлийн үйл ажиллагаанд оролцох, үнэлгээ, дүгнэлт санал, зөвлөмж боловсруулах;

19.4.4. Эрдэм шинжилгээний хурал, семинар зохион байгуулахад дэмжлэг үзүүлэх;

19.4.5. Суралцагчдыг судалгааны ажлын арга барилд сургах, авьяас чадварыг нээн хөгжүүлэх;

19.4.5. Их сургуулийн удирдлагын шийдвэр, албан тушаалын тодорхойлолт, харьяалах нэгжийн гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөнд заагдсан бусад чиг үүргийг хэрэгжүүлэх.

20 дугаар зүйл. Дотоод аудит, чанарын үнэлгээний алба

20.1. Их сургууль нь хууль тогтоомж, тушаал, шийдвэрийн хэрэгжилт, боловсрол сургалтын үйл явц, чанар, хөтөлбөрийн үнэлгээ, санхүү, төсөв хөрөнгийн үйл ажиллагаанд хяналт, шинжилгээ, үнэлгээ хийх үндсэн үүрэг бүхий Дотоод аудит, чанарын үнэлгээний албатай байна.

20.2. Дотоод аудит, чанарын үнэлгээний албаны дарга нь ажлаа их сургуулийн захирлын өмнө шууд хариуцан таллагдана.

20.3. Дотоод аудит, чанарын үнэлгээний алба нь дараах чиг үүргийг хэрэгжүүлнэ:

20.3.1. Хууль, тогтоомж, тушаал, шийдвэрийн биелэлтэд хяналт, шинжилгээ, үнэлгээ хийж, дүгнэлт гаргах;

20.3.2. Боловсрол, сургалтын үйл ажиллагааны явц, чанар, хөтөлбөрийг үечилсэн, хэсэгчилсэн байдлаар үнэлж, дүнг захиралд танилцуулах;

20.3.3. Санхүү, төсөв хөрөнгийн зарцуулалтын байдлыг хянан шалгаж, илэрсэн зөрчлийг арилгах саналыг захиралд илтгэх;

20.3.4. Өмч, эд хөрөнгийн ашиглалт, хадгалалт, хамгаалалтын байдлыг шалгаж, дүнг захиралд танилцуулах;

20.3.5. Их сургуульд чанарын удирдлагын тогтолцоо, хяналт, шинжилгээ, үнэлгээний стандарт, арга зүйг нэвтрүүлэх, төлөвшүүлэх ажлыг төлөвлөх, тэдгээрийн хэрэгжилтийг зохион байгуулахад сургуулийн удирдлагад мэргэжил, арга зүйн дэмжлэг үзүүлэх;

20.3.6. Дотоод аудит явуулсан ажлын үр дүнд үндэслэн дүгнэлт, санал, зөвлөмж гаргах, зөвлөмжийн мөрөөр хэрэгжүүлсэн ажил, хүрсэн үр дүнгийн талаар давтан шалгах.

20.4. Дотоод аудитын үйл ажиллагааг их сургуулийн захирлын тушаалаар батлагдсан "Дотоод аудит явуулах журам"-аар зохицуулна.

20.5. Их сургууль нь гэрээ байгуулсны үндсэн дээр өөрийн үйл ажиллагаанд хөндлөнгийн хяналт, шинжилгээ, үнэлгээг эрх бүхий байгууллагаар хийлгэж болно.

21 дүгээр зүйл. Багшийн хөгжлийн төв

21.1. Их сургууль нь Багшийн хөгжлийг дэмжих тухай хууль болон бодлого, хөтөлбөрийн хэрэгжилтийг зохион байгуулах үндсэн үүрэг бүхий Багшийн хөгжлийн төвтэй байна.

21.2. Багшийн хөгжлийн төвийн дарга нь ажлаа Сургалт, цэргийн алба хариуцсан тэргүүн дэд захирлын өмнө шууд хариуцан, тайлагнах бөгөөд дараах чиг үүргийг хэрэгжүүлнэ:

21.2.1. Боловсролын тухай хууль, Багшийн хөгжлийг дэмжих тухай хууль болон бодлого, хөтөлбөрийн хэрэгжилтийг зохион байгуулах,

21.2.2. Багшийн хөгжлийг дэмжих бодлого, хөтөлбөрийг боловсруулж, хэрэгжүүлэх, тайлагнах;

21.2.3. Багшийн хөгжлийг дэмжих үйл ажиллагааг мэргэжил, арга зүйн удирдлагаар хангах;

21.2.4. Багшийг ажлын байран дээр тогтвортой хөгжихөд дэмжлэг үзүүлэх чиглэлээр байгуулагдсан мэргэжлийн холбоод, клубүүдийн үйл ажиллагааг арга зүйн удирдлагаар хангах;

21.2.5. Багш нарын туршлага солилцох, хамтран ажиллах нөхцөлийг бүрдүүлэх, дэмжлэг үзүүлэх, зохион байгуулах;

21.2.6. Багшийн хөгжлийн хэрэгцээг тодорхойлох судалгааг жил бүр тогтмол зохион байгуулж явуулах;

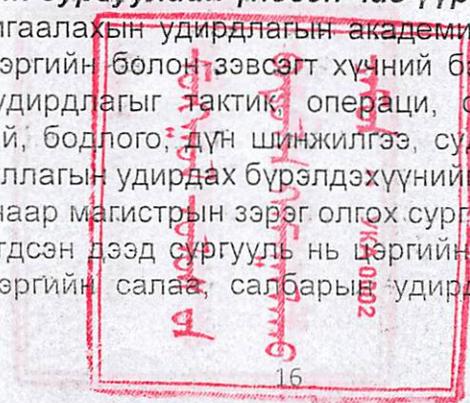
21.2.7. Багшийн хөгжлийн хэрэгцээнд үндэслэн төсвийн жил, улирал, сараар гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөг боловсруулах, хэрэгжүүлэх, тайлагнах.

ДОЛООДУГААР БҮЛЭГ. ҮБХИС-ИЙН ХАРЬЯАЛЛЫН ХҮРЭЭЛЭН, АКАДЕМИ, ДЭЭД СУРГУУЛЬ, КОЛЛЕЖ, СУРГУУЛИЙН НИЙТЛЭГ ЧИГ ҮҮРЭГ, ТЭДГЭЭРИЙН УДИРДЛАГЫН ЭРХ ХЭМЖЭЭ

22 дугаар зүйл. ҮБХИС-ийн харьяаллын академи, дээд сургууль, коллеж, ерөнхий боловсролын сургуулийн үндсэн чиг үүрэг, зохион байгуулалт:

22.1. Батлан хамгаалахын удирдлагын академи нь аюулгүй байдал, батлан хамгаалах бодлого, цэргийн болон зэвсэгт хүчний байгуулалтын онол, арга зүйн мэдлэгтэй, цэргийн удирдлагыг тактик, операци, стратегийн түвшинд шатлан хэрэгжүүлэх чадвартай, бодлого, дүн шинжилгээ, судалгааны арга зүй эзэмшсэн төрийн цэргийн байгууллагын удирдах бүрэлдэхүүнийг бэлтгэж, төгсөгчдөд аюулгүй байдал, цэргийн ухаанаар магистрын зэрэг олгох сургалтыг эрхлэн явуулна.

22.2. Цэргийн нэгдсэн дээд сургууль нь цэргийн зэвсэг, техникийн ашиглалт, төрөл, мэргэжлийн цэргийн салаа, салбарын удирдлага, бүх талын хангалтын

чиглэлээр цэргийн мэргэжлийн бакалавр, магистрын, албан тушаалын болон мэргэшүүлэх шаталсан сургалтыг зохион байгуулна.

22.3. Аюулгүй байдлын дээд сургууль нь байгаль, нийгмийн ухаанд суурилсан нийтийн удирдлага, аюулгүй байдал, эдийн засаг, холбоо, электроник, авто инженер, барилга, зам гүүрийн зэрэг чиглэлээр бакалавр, магистрын сургалтыг зохион байгуулна.

22.4. Цэргийн хөгжмийн коллеж нь дээд боловсролын бакалавр, мэргэжлийн боловсролын дипломын сургалт эрхэлнэ. Тус коллеж нь боловсролын тухай хууль, тогтоомжийн дагуу Хөгжмийн политехникийн коллежтой байна.

22.5. Батлан хамгаалахын мэргэжлийн сургалт-үйлдвэрлэлийн төв нь Цэргийн нэгдсэн дээд сургуулийн дэргэдэх мэргэжлийн боловсрол олгох үндсэн чиг үүрэгтэй, мэргэжлийн сургалт-үйлдвэрлэлийн төвийн хэв шинжтэй байна. Төв нь батлан хамгаалах хүний нөөцийн бодлого, захиалгаар албан тушаалын болон мэргэшүүлэх шаталсан сургалтыг зохион байгуулна.

22.6. Тэмүүжин-Өрлөг сургууль нь эх оронч сэтгэлгээ, үндэсний аюулгүй байдлын үнэт зүйлийг шингээсэн эх орноо хамгаалах иргэнийг бэлтгэхэд дэмжлэг үзүүлэх зорилготой цэргийн төрөлжсөн сургалттай ерөнхий боловсролын сургууль байна.

23 дугаар зүйл. ҮБХИС-ийн харьяаллын академи, дээд сургууль, коллеж, мэргэжлийн сургалт-үйлдвэрлэлийн төв, сургуулийн нийтлэг чиг үүрэг:

23.1. Харьяаллын академи, дээд сургууль, коллеж, мэргэжлийн сургалт-үйлдвэрлэлийн төв, ерөнхий боловсролын сургууль нь их сургуулийн дүрэмд нийцүүлэн захирлын тушаалаар баталсан тус тусын дүрэмтэй байх бөгөөд дараах нийтлэг чиг үүргийг хэрэгжүүлнэ:

23.1.1. Их сургуулийн нэгдсэн бодлого, стратегийн зорилтын хүрээнд эрдэм, шинжилгээ, боловсрол, сургалтын үйл ажиллагааг эрхлэн явуулах;

23.1.2. Дээд сургууль, коллеж, мэргэжлийн сургалт-үйлдвэрлэлийн төв, сургуулийг хөгжүүлэх бодлого, хөтөлбөр, төсөл, дунд хугацааны төлөвлөгөө боловсруулж, хэрэгжүүлэх ажлыг зохион байгуулах;

23.1.3. Батлагдсан хөтөлбөрийн дагуу боловсролын зэргийн болон албан тушаалын, мэргэжлийн, мэргэжил дээшлүүлэх сургалтуудыг зохион байгуулж явуулах;

23.1.4. Багш, суралцагчийн эрдэм шинжилгээний ажлыг төлөвлөж, судалгааны ажлын арга зүйгээр хангах;

23.1.5. Сургалтын стандартын агуулга, технологийг боловсронгуй болгох, хөтөлбөрийн шинэчлэлийн асуудлаар санал боловсруулж шийдвэрлүүлэх, хэрэгжүүлэх;

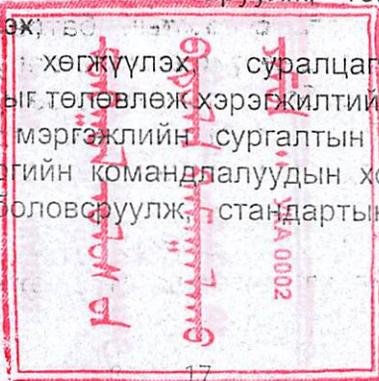
23.1.6. Эрдэм шинжилгээ, боловсрол, сургалтын ажилд шинжлэх ухаан, технологийн ололтыг нэвтрүүлэх, цахим сургалтын орчин бүрдүүлэх;

23.1.7. Сургалтын орчныг хөгжүүлэх, багш, суралцагчдын ажиллах, суралцах таатай нөхцөлийг бүрдүүлэх санал боловсруулж, шийдвэрлүүлэх;

23.1.8. Багшийг сонгон шалгаруулж, томилуулах асуудлаар санал боловсруулах, шийдвэрлүүлэх;

23.1.9. Багшийг хөгжүүлэх суралцагчдад үзүүлэх үйлчилгээг боловсронгуй болгох асуудлыг төлөвлөж хэрэгжилтийг хангах

23.1.10. Цэргийн мэргэжлийн сургалтын стандартыг Зэвсэгт хүчний Жанжин штаб, төрлийн цэргийн командлалуудын холбогдох газар, хэлтсүүдийн оролцоотойгоор хамтран боловсруулж, стандартын хороонд өргөн мэдүүлэх, батлуулж мөрдөх;

23.1.11. Сургалтын хөтөлбөрүүдийг хэрэгжүүлэх хөтөч сурах бичиг, ном гарын авлага, санг нэмэгдүүлэх, тэдгээрийн хэрэглээ, чанар хүртээмжийг сайжруулах.

23.1.12. Боловсрол олгох, судалгаа явуулахад шаардагдах анги, танхим, техник хэрэгсэл, лаборатори, дадлагын байруудыг эзэмших, горимын дагуу ашиглах.

24 дүгээр зүйл. Батлан хамгаалах эрдэм шинжилгээний хүрээлэнгийн чиг үүрэг, зохион байгуулалт

24.1. Их сургууль нь дэргэдээ аюулгүй байдал, батлан хамгаалах, цэргийн шинжлэх ухаан, зэвсэглэл, техник технологи, инновац, батлан хамгаалах бодлогын хэрэгжилт, үйл ажиллагаа, цэргийн түүхийн чиглэлээр судалгаа боловсруулалтын ажил явуулах үндсэн үүрэг бүхий харьяа эрдэм шинжилгээний хүрээлэнтэй байна.

24.2. Хүрээлэнгийн стратегийн хөтөлбөр, дүрмийг Батлан хамгаалахын сайд батална.

24.3. Харьяа хүрээлэнгийн үйл ажиллагааг БХЭШХ-ийн дүрмээр зохицуулах бөгөөд дараах үндсэн чиг үүргийг хэрэгжүүлнэ:

24.3.1. Дэлхийн болон бүс нутаг, улс орны аюулгүй байдлын орчны төлөв, хөгжлийн хандлага, түүний батлан хамгаалах бодлогод үзүүлэх нөлөөллийн судалгаа явуулах;

24.3.2. Батлан хамгаалах бодлого, стратеги, түүний хэрэгжилтийн явц, үр дүнд шинжлэх ухааны үндэслэлтэй судалгаа шинжилгээний ажил явуулах;

24.3.3. Цэргийн шинжлэх ухааны онол, хөгжлийн чиг хандлага, Зэвсэгт хүчний байгуулалтын үндсэн асуудлуудыг судалж, үндэсний цэргийн урлагийг хөгжүүлэх;

24.3.4. Зэвсэглэл, техник, материал хэрэгслийн талаарх харьцуулсан судалгаа хийж, үйлдвэрлэлд нэвтрүүлэх боломжийг судалж, инновацыг хөгжүүлэх;

24.3.5. Монголын төр, цэргийн түүх, батлан хамгаалах бодлого, Зэвсэгт хүчний үйл ажиллагааны түүхэн уламжлалыг судлах;

24.3.6. Их сургуулийн эрдэм шинжилгээ, судалгаа боловсруулалтын үйл ажиллагаанд оролцож, магистр, докторын сургалтад дэмжлэг үзүүлнэ.

25 дугаар зүйл. ҮБХИС-ийн харьяаллын хүрээлэн, академи, дээд сургууль, коллеж, мэргэжлийн сургалт-үйлдвэрлэлийн төв, сургуулийн удирдлагын эрх, үүрэг:

25.1. Харьяаллын хүрээлэн, академи, дээд сургууль, коллеж, мэргэжлийн сургалт-үйлдвэрлэлийн төв, ерөнхий боловсролын сургуулийн удирдлага нь энэхүү дүрмийн 22, 23 дугаар зүйлд заасан чиг үүргийг хэрэгжүүлж, дараах нийтлэг эрх, үүрэгтэй байна.

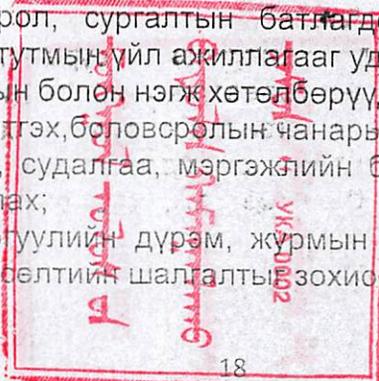
25.1.1. Холбогдох хууль, хууль тогтоомж, их сургуулийн дүрэм, Эрдмийн болон Захиргааны зөвлөлийн шийдвэр, их сургуулийн захирлын тушаалаар баталгаажсан эрх зүйн актуудын хүрээнд нэгжийнхээ эрдэм шинжилгээ, боловсрол, сургалт, өдөр тутмын ажил, үйлчилгээг удирдах;

25.1.2. Боловсрол, сургалтын батлагдсан хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх, гүйцэтгэлийг хянах, өдөр тутмын үйл ажиллагааг удирдлагаар хангах;

25.1.3. Сургалтын болон нэгж хөтөлбөрүүдийн хэрэгжилтэд хяналт тавьж, магадлан итгэмжлэлд бэлтгэх, боловсролын чанарын удирдлагын төлөвшүүлэх,

25.1.4. Сургалт, судалгаа, мэргэжлийн болон үйлдвэрлэлийн дадлагыг төлөвлөх, хянах, зохицуулах;

25.1.5. Их сургуулийн дүрэм, журмын хүрээнд элсэлтийн шалгалтад оролцох, явцын болон төгсөлтийн шалгалтыг зохион байгуулах;

25.1.6. Төгсөлтийн арга хэмжээг зохион байгуулах, төгсөгчидтэй эргэх холбоо тогтоох, төгсөгчдийн боловсролын чанар, ажил эрхлэлт, төгсөлтийн дараах сургалтын эрэлтийг судлах ажлыг удирдан зохион байгуулах;

25.1.7. Захирагдсан нэгж, албан тушаалтнуудын үйл ажиллагаанд үнэлэлт, дүгнэлт өгөх, хүний нөөцийн мэргэжил ур чадварын өсөлт, нөхөн хангалт, хөгжлийн асуудлаар санал, дунд, урт хугацааны төлөвлөгөө боловсруулж, шийдвэрлүүлэх;

25.1.8. Сургалт, эрдэм шинжилгээ, цэргийн алба, өдөр тутмын үйл ажиллагааны нэгдлийг хангах;

25.1.9. Төсвийн төсөөллийг боловсруулахад оролцох, дэмжлэг үзүүлэх, сургалт, эрдэм шинжилгээний ажилд зориулан олгогдсон санхүүжилтийн гүйцэтгэлийн үр дүнг сайжруулах, хугацаанд нь тайлагнах;

25.1.10. Их сургуулийн захирлаас эрх шилжүүлсэн тохиолдолд багш, ажилтантай хөдөлмөрийн гэрээ болон гүйцэтгэлийн төлөвлөгөө байгуулж гүйцэтгэлийг тооцож ажиллах;

25.1.11. Суралцагчийг шилжүүлэх, чөлөөлөх, суралцах эрхийг түдгэлзүүлэх, хасах асуудлаар санал боловсруулж, их сургуулийн удирдлагад уламжлан шийдвэрлүүлэх;

25.1.12. Тухайн сургуульд элсэн суралцагчтай суралцах тухай гэрээ байгуулж, гэрээний биелэлтийг дүгнэж ажиллах;

25.1.13. Их сургуулийн өөрт хариуцуулсан өмч, эд хөрөнгө, зэвсэглэл, техникийг зүй зохистой ашиглах, бүрэн бүтэн байдлыг хариуцан, хадгалалт, хамгаалалтын нөхцлийг сайжруулах ажлыг холбогдох журам, зааврын дагуу хэрэгжүүлэх.

НАЙМДУГААР БҮЛЭГ. ҮБХИС-ИЙН БАГШ, ЭРДЭМ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ АЖИЛТАН, СУРАЛЦАГЧ, БУСАД АЖИЛТАН

26 дугаар зүйл. ҮБХИС-ийн багш, эрдэм шинжилгээний ажилтан

26.1. Их сургуулийн багш, эрдэм шинжилгээний ажилтны хөдөлмөрийн харилцаа нь "Төрийн албаны тухай", "Хөдөлмөрийн тухай", "Цэргийн алба хаагчийн эрх зүйн байдлын тухай", "Цэргийн албан тухай" хууль болон их сургуулийн дүрэм, хөдөлмөрийн дотоод журам, хөдөлмөрийн гэрээ, холбогдох бусад хууль, эрх зүйн актаар зохицуулагдана.

26.2. Их сургуулийн багш, эрдэм шинжилгээний ажилтан нь дээрх хууль эрх зүйн актад зааснаас гадна дараах нийтлэг эрхийг эдэлнэ:

26.2.1. Бүтээлийн чөлөө авах, мэргэжил, ур чадвараа дээшлүүлэх;

26.2.2. Сургууль, удирдлагын үйл ажиллагаатай холбоотой санал гомдол гаргах;

26.2.3. Их сургуулийн номын сан, интернетийн сүлжээ, эрүүл мэндийн төвөөр үйлчлүүлэх;

26.2.4. Хууль тогтоомжид заасан бусад эрх.

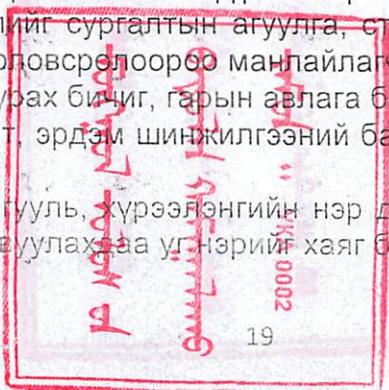
26.3. Их сургуулийн багш, эрдэм шинжилгээний ажилтан нь энэхүү дүрмийн 26.2-д зааснаас гадна дараах нийтлэг үүргийг хүлээнэ:

26.3.1. Хичээлийг сургалтын агуулга, стандартын дагуу явуулах бөгөөд соёлч байдал, мэдлэг боловсролоороо манлайлагч байх;

26.3.2. Ном, сурах бичиг, гарын авлага бичиж, түгээх;

26.3.3. Сургалт, эрдэм шинжилгээний багаж хэрэгслийг зориулалтаар н ашиглах;

26.3.4. Их сургууль, хүрээлэнгийн нэр дээр байгуулсан гэрээ, хэлцлийн дагуу ажил, үйлчилгээ явуулахдаа уг нэрийг хаяг болгон ашиглах;

26.3.5. Сонсогч, оюутны дунд зохиох хичээлийн гадуурх сургалт, олон нийтийн болон хүмүүжлийн ажилд идэвх санаачлагатай оролцох;

26.3.6. Дүрэм, дотоод журмыг чанд биелүүлж, багш, эрдэм шинжилгээний ажилтны нэр төрийг өндөрт өргөж, өөрийгөө байнга хөгжүүлэх;

26.3.7. Албан тушаалын тодорхойлолтод заасан ажил үүргийг бүрэн гүйцэтгэх, гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөний хэрэгжилт, мэргэшил, ёс зүйн түвшингийн үнэлгээний үр дүнгээр хариуцсан албан үүрэгтээ хариуцлага хүлээх;

26.3.8. Их сургуулийн сургалт, судалгааны хүч хөрөнгөөр бий болсон оюуны бүтээлийг бусдад хууль бусаар ашиглуулахгүй байх;

26.3.9. Хууль тогтоомжид заасан бусад үүрэг.

26.4. Багшийн албан тушаал нь профессор, дэд профессор, ахлах багш, багш, дадлагажигч багш гэсэн зэрэглэлтэй, эрдэм шинжилгээний ажилтан нь тэргүүлэх, ахлах, дэд ажилтан, дадлагажигч ажилтан гэсэн зэрэг дэвтэй байна.

26.5. Их сургуулийн багш, эрдэм шинжилгээний ажилтнууд нь тухайн албан тушаалд тавигдах ерөнхий, тусгай, нэмэгдэл шаардлагын дагуу бусад ажил үүргийг хөдөлмөрийн гэрээ болон гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөний үндсэн дээр гүйцэтгэнэ.

26.6. Их сургуулийн багш, эрдэм шинжилгээний ажилтан нь тухайн салбар шинжлэх ухаанаар мэргэшсэн, тодорхой чиглэлээр судалгаа явуулдаг, магистр түүнээс дээш боловсролын зэрэгтэй байна. Ахисан түвшний сургалтад оролцох багш нь докторын зэрэгтэй байна.

27 дугаар зүйл. ҮБХИС-ийн багш

27.1. Их сургуулийн багш нь Боловсролын тухай хууль, Дээд боловсролын тухай хууль, Цэргийн алба хаагчийн эрх зүйн байдлын тухай хууль, Мэргэжлийн боловсрол, сургалтын тухай хуульд заасан эрх, үүргийг хүлээхийн зэрэгцээ багшийн ёс зүйн хэм хэмжээг мөрдөнө.

27.2. Багшийн албан тушаал мэргэжлийн үнэлэмжийг судалгаа, сургалт, нийгмийн болон инновацын үйл ажиллагаанд оруулсан хувь нэмрээр тодорхойлогдоно.

27.3. Багш нь өөрийн үнэлгээний тайлангаа жил бүр бичиж, ажлаа 2 жил тутамд дүгнүүлнэ.

27.4. Их сургуулийн удирдлагын үйл ажиллагаанд өөрсдийн төлөөллөөр дамжуулан дэмжлэг үзүүлэх чиг үүрэг бүхий орон тооны бус Багшийн сенатыг ажиллуулж болно. Багшийн сенатын ажиллах журам, удирдлагыг "Багшийн чуулган"-аас сонгож, батална.

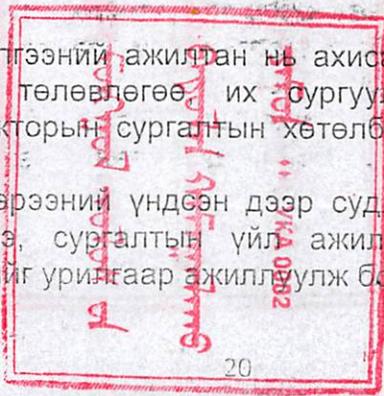
27.5. Сургалт, эрдэм шинжилгээний ажлыг сайжруулах, хамтын ажиллагааг хөгжүүлэхийн тулд хоёр талын гэрээ болон багш солилцооны хөтөлбөрөөр гадаадын зочин багш, судлаачийг урилгаар ажиллуулж болно.

28 дугаар зүйл. ҮБХИС-ийн эрдэм шинжилгээний ажилтан

28.1. Эрдэм шинжилгээний ажилтан нь "Шинжлэх ухаан технологийн тухай" хууль, "Цэргийн алба хаагчийн эрх зүйн байдлын тухай" хуульд заасан эрх, үүргийг хүлээхийн зэрэгцээ эрдэм шинжилгээний ажилтны ёс зүйн хэм хэмжээг чанд мөрдөж ажиллана.

28.2. Эрдэм шинжилгээний ажилтан нь ахисан түвшний сургалтад дэмжлэг үзүүлж, их сургуулийн төлөвлөгөө, их сургууль, хүрээлэнгийн удирдлагын шийдвэрээр магистр, докторын сургалтын хөтөлбөрийн үнэлгээ, сайжруулалтын ажилд хамрагдана.

28.3. Хоёр талын гэрээний үндсэн дээр судлаач солилцооны хөтөлбөрөөр болон эрдэм шинжилгээ, сургалтын үйл ажиллагааг сайжруулах зорилгоор гадаадын зочин судлаачийг урилгаар ажиллуулж болно.

29 дугаар зүйл. ҮБХИС-ийн суралцагч

29.1. Их сургуульд суралцагчийг сурагч, оюутан, сонсогч, магистрант, докторант гэж ангилна.

29.2. Их сургуульд суралцагч элсүүлэх, суралцах журмыг их сургуулийн захирал батална.

29.3. Шинээр элсэн суралцагч нь суралцах тухай гэрээг тухайн сургууль, коллеж, төвийн захиралтай байгуулна.

29.4. Гадаадын сургуулийн оюутан, сонсогчийг хоёр талын гэрээгээр их сургуульд иргэний болон цэргийн мэргэжлээр элсүүлэн суралцуулж болно.

29.5. Их сургуулийн суралцагч Боловсролын тухай, Дээд боловсролын тухай хуульд заасан нийтлэг болон суралцах тухай гэрээнд заасан эрх эдэлж, үүрэг хүлээнэ.

29.6. Суралцагч нь хууль тогтоомж энэхүү дүрэм болон их сургуулийн журам, суралцагчийн ёс зүйн дүрмийг дагаж мөрдөнө.

29.7. Суралцагчийн сурлагын амжилт, хандлага, төлөвшил, бие бялдрын шалгуур үзүүлэлтийн түвшингээр нь урамшуулал олгох, хөнгөлөлт үзүүлэх, сургалтын гэрээг цуцлах, түдгэлзүүлэх, хасах асуудлыг их сургуулийн захирлын баталсан журмаар зохицуулна.

29.7. Магистрант, докторантыг гэрээт эрдэм шинжилгээний ажилтан судалгаа, сургалтын туслахаар ажиллуулж болно. Судалгаа, сургалтын туслахаар ажиллуулах асуудлыг тусгайлсан гэрээгээр зохицуулна

29.8. Суралцагч нь сайн дурын үндсэн дээр зөвлөл, холбоо, хөгжлийн болон манлайллын клуб байгуулж болно.

30 дугаар зүйл. ҮБХИС-ийн бусад ажилтан

30.1. Багшлах бүрэлдэхүүн, эрдэм шинжилгээний ажилтнаас гадна их сургууль нь үйлчилгээний ажилтан, цэргийн жинхэнэ албаны хугацаат цэргийн алба хаагчтай байна. Шаардлагатай үед гэрээгээр энгийн ажилтныг ажиллуулж болно.

30.2. Цэргийн болон энгийн ажилтны эрх, үүргийг холбогдох хууль, энэхүү дүрэм, хөдөлмөрийн дотоод журам, гэрээгээр тогтооно.

ЕСДҮГЭЭР БҮЛЭГ. ҮБХИС-ИЙН ХАМТЫН АЖИЛЛАГАА

31 дүгээр зүйл. ҮБХИС-ийн хамтын ажиллагаа

31.1. Монгол Улсын хууль тогтоомж, батлан хамгаалах асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллагаас тогтоосон дүрэм, журамд нийцүүлэн гадаадын болон дотоодын боловсрол, шинжлэх ухааны байгууллага, шинжлэх ухааны парк бусад этгээдтэй өөрийн эрх хэмжээний хүрээнд гэрээ, хэлэлцээр байгуулж, нийгмийн түншлэл, гадаад, дотоод хамтын ажиллагааг эрхлэн явуулна.

31.2. Их сургууль нь дотоод, гадаадын ижил төстэй үйл ажиллагаа явуулдаг сургалт, судалгааны байгууллагуудтай дараах чиглэлээр хамтын ажиллагааг хөгжүүлнэ:

31.2.1. Сургалтын стандарт, хөтөлбөрийн шинэчлэлийг нэвтрүүлэх;

31.2.2. Багш, судлаачийн мэргэжил арга зүйг дээшлүүлэх;

31.2.3. Шинэ техник, технологийг сургалт, судалгааны ажилд нэвтрүүлэх;

31.2.4. Сургалт, эрдэм шинжилгээ, судалгааны чиглэлээр хамтарсан хөтөлбөр, төсөл хэрэгжүүлэх, хурал, зөвлөгөөн зохион байгуулах;

31.2.5. Сургуулийн хөгжлийн хөтөлбөр, төслийг хэрэгжүүлэхэд санхүүгийн болон зөвлөх үйлчилгээний дэмжлэг, хөрөнгө оруулалтыг татах;

31.2.6. Гадаад, дотоодын их, дээд сургууль, эрдэм шинжилгээний байгууллагатай тохиролцооны үндсэн дээр багш оюутан, эрдэм шинжилгээний ажилтан солилцооны хөтөлбөр, төлөвлөгөө болгож оруулан хэрэгжүүлэх.

31.3. Их сургууль нь сургалт, эрдэм шинжилгээ, судалгааны ажлын чиглэлээр холбогдох хууль тогтоомжийн хүрээнд олон улсын болон дотоодын сургалт, эрдэм шинжилгээний байгууллагад гишүүнээр элсэж болно.

АРАВДУГААР БҮЛЭГ. ҮБХИС-ИЙН ТӨСӨВ САНХҮҮГИЙН МЕНЕЖМЕНТ

32 дугаар зүйл. ҮБХИС-ийн төсөв, санхүүгийн эх үүсвэр

32.1. Их сургуулийн үндсэн үйл ажиллагааны зардлыг улсын төсвөөс санхүүжүүлнэ.

32.2. Их сургууль нь Боловсролын тухай хууль, Дээд боловсролын санхүүжилт, суралцагчдын нийгмийн баталгааны тухай хуульд заасан эх үүсвэрүүдээс санхүүжинэ.

32.3. Үйл ажиллагааны төсвийн төсөл, төсөөллийг Монгол Улсад дагаж мөрддөг нэгдсэн аргачлалаар сургуулийн ойрын, дунд, урт хугацааны хөгжлийн зорилго, зорилтуудтай нягт уялдуулан боловсруулна.

32.4. Санхүүгийн үйл ажиллагаанд дотоодын хяналт, шалгалтыг байнга хийж, 2 жил тутамд хөндлөнгийн хяналт (аудит) хийлгэж, үр дүнг сургуулийн хамт олонд мэдээлж, ил тод байлгана.

33 дугаар зүйл. ҮБХИС-ийг хөгжүүлэх сан

33.1. Их сургууль нь Боловсролын тухай хууль болон бусад эрх зүйн баримт бичигт заасны дагуу сургуулийг хөгжүүлэх сантай байж болно.

33.2. Их сургуулийг хөгжүүлэх сангийн үйл ажиллагааг тусгай дүрмээр зохицуулна.

33.3. Сангийн удирдах зөвлөлийн бүрэлдэхүүн, боловсрол болон санхүүгийн асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүд хамтран баталсан сангийн үлгэрчилсэн дүрэмд нийцүүлэн сургуулийг хөгжүүлэх сангийн дүрмийг их сургуулийн захирал батална.

33.4. Сангийн хөрөнгийн бүрдүүлэлт, зарцуулалт нийтэд ил тод байна.

АРВАН НЭГДҮГЭЭР БҮЛЭГ. БУСАД ЗҮЙЛ

34 дүгээр зүйл. Дүрэм хүчин төгөлдөр болох, нэмэлт, өөрчлөлт оруулах

34.1. Их сургуулийн дүрэм нь батлагдсан өдрөөс эхлэн хүчин төгөлдөр болно.

34.2. Их сургуулийн дүрэмд оруулах нэмэлт, өөрчлөлтийг Захиргааны зөвлөлийн хуралдаанаар хэлэлцэж, Батлан хамгаалах асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллагад уламжлан шийдвэрлүүлнэ.

35 дугаар зүйл. Хүлээлгэх хариуцлага

35.1. Их сургуулийн дүрмийг зөрчсөн этгээдэд холбогдох хууль, тогтоомж, Цэргийн нийтлэг дүрмүүдэд заасны дагуу хариуцлага хүлээлгэнэ.

---oOo---

Үндэсний батлан
хамгаалахын
ИХ Сургууль
УКД0139
Бүртгэсэн № 221
Огноо 2020.03.25
10. 31
[Signature]